

بیماریهای دهان و تشخیص

تعداد و نوع واحد: ۸ واحد (۵ واحد نظری و ۳ واحد عملی)

هدف: هدف از آموزش بیماریهای دهان و تشخیص شناخت و درمان ضایعاتی است که با منشاء عمومی و موضعی و یا هر دو در محیط دهان تظاهر می نمایند:

۱-۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۱ نظری (۲ واحد)

۲-۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۲ نظری (۲ واحد)

۳-۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۳ نظری (۱ واحد)

۴-۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۱ عملی (۱ واحد)

۵-۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۲ عملی (۱ واحد)

۶-۴۵- بیماریهای دهان و تشخیص ۳ عملی (۱ واحد)

بیماریهای دهان و تشخیص ۱ نظری (۲ واحد)

سرفصل دروس:

۱- انواع معاینه شامل:

معاینات اورژانس - معاینه جهت بیماریابی (Screening، معاینه کامل) نحوه گرفتن تاریخچه، علت مراجعه، شکایت اصلی، بیماری کنونی، تاریخچه پزشکی، دندانپزشکی خانوادگی، اجتماعی و گذشته بیمار

۲- اصول معاینه (مشاهده، گوش دادن، دق و لمس)

معاینات کلینیکی:

الف: ارزیابی وضع کلی بیمار و معاینات خارج دهانی شامل معاینات سر و صورت و گردن، جمجمه و غدد لنفاوی

ب: یادآوری از ساختمان مخاط دهانی از نظر آناتومیکی هیستولوژیک در نواحی مختلف و معاینات داخلی دهانی شامل: معاینه لب، گونه زبان لثه ها، کام، دندانها و بررسی ساختمان طبیعی مخاط دهان و شاخص های آناتومیکی آن در قسمتهای مختلف

۳- علائم سوپرتنویو و ایزکتیو

۴- ضایعات اولیه (Basic Lesions) و تغییرات ثانویه

(ماکول، پاپول، ندول، پلاک، وزیکول، بول، پوستول، اروزون زخم، تومور، آتروفی اپیتلیالی و یادآوری مختصری از تغییرات هیستوپاتولوژیک، نظیر هیپرکراتوز، پاراکراتوز، اسپونجیوز آکانتوزیس، دژنراسانس هیدروپیک و غیره و تذکر این نکته که مطالب فوق بطور مفصل در دروس پاتولوژی دهان گفته شده است.

۵- ضایعات شایع و تکاملی حفره دهان

اختلالات لب ها (لب شکر، فرورفتگیهای مادرزادی گوشه لب، لب کوتاه (Incompetent lips) و (Double lips) کام (کام شکاف دار) زبان و کوچکی و بزرگی، شیاردار، جغرافیائی، مدیان رومبوتید، تیروتید زبانی، زبان سیاه مودار واریس زیر زبان)

گونه ها (لوکوداما، چینهای مخاطی ارثی سفید رنگ و Linea alba)

لثه ها (فیبروماتوزیس ارثی لثه)

۶- ضایعات مخاط دهان در اثر عوامل فیزیکی، شیمیائی و آلرژیک

الف: عوامل فیزیکی:

- ۱ - ۶ - عوامل تروماتیک (زخمهای تروماتیک، گلوستیت و پایپلایتیس، هیپرپلازی پایپلازی کام، پارگی، لهدگی و غیره)
- ۲ - ۶ - عوامل فیزیکی (تغییرات حرارتی، گرما، سرما، الکتریسیته، گالوانیزم، اثرات رادیاسیون بر مخاط دهان و دندانها)
- ۳ - ۶ - عوامل شیمیایی و داروها (دیلاتنن، آنتی بیوتیک ها، کورتیکواستروئیدها، آنتی نئوپلاستیک ها، ضد حاملگی، ضد مالاریا و فلزات سنگین (بیسموت، جیوه، سرب و غیره))
- ۴ - ۶ - حساسیت و آلرژی (کلیات آلرژی، مکانیسم انواع آلرژی، ادم آنژیونوروتیک، ضایعات آلرژیک مخاط دهان)

۷- بیماریهای استخوان و دندان با منشاء زنتیکی

استئوژنیزس ایمپرکتا، استئویتروزیس، آکندروپلازی، کلئیدوکراتیال دیس استوزیس، چروپیزم و غیره

۸- آفت و سندرمهای وابسته

(تعریف، اشکال کلینیکی، اتیولوژی، درمان، سندرم بهجت و...)

۹- بیماریهای غدد و متابولیک

(هورمونال شامل هیپوفیز، تیروئید، پاراتیروئید، فوق کلیه، پانکراس و بیماریهای گروه هیستوسایتوزیس X)

۱۰- بیماریهای خون

(بیماریهای گلبولهای قرمز، سفید، پلاکتها و غیره)

۱۱- پیگمانتاسیون های مخاط دهان

(سلولهای ملانوسیت، پیگمانتاسیونهای پاتولوژیک با منشاء داخلی و خارجی، خال، آدیسون، سندرم آلبرایت، یوتزچگرز، نوروفایبروماتوزیس، هموکروماتوزیس، ملانوما، بیلیروبین، پیگمانتاسیون در اثر داروها و مواد شیمیایی و فلزات سنگین)

بیماریهای دهان و تشخیص ۲ نظری (۲ واحد)

سرفصل دروس:

۱- بیماریهای عفونی دهان (فقط عفونت های اختصاصی)

۱ - ۱ - بیماریهای ویروسی (اطلاعات کلی در مورد ویروسها و چگونگی پاتوژنیزس آنها، عکس العمل دفاعی بدن در مقابل عفونت های ویروسی، استوماتیت تبخالی اولیه، آبله مرغان وزونا و رابطه آنها با یکدیگر هرپانجینا، بیماری دست پا و دهان، فارنژیت حاد لنفودولر، مونونوکلئوزیس عفونی، زگیل ویروسی، اریون، سرخک، اشاره ای به ایدز و اینکه در بیماریهای سیستم ایمنی توضیح داده خواهد شد.

۲ - ۱ - بیماریهای باکتریال (نکروز حاد لثه (ANUG)، مخملک، ديفتری، سل سیفیلیس، جذام، آکتینومایکوزیس)

۳ - ۱ - بیماریهای قارچی (کاندیدوزیس، هیستوپلاسموزیس، بلاستومایکوزیس)

۲- ضایعات سفید رنگ

لیکن پلان، لوکوپلاکیا، ضایعات سفید رنگ... با غشاء کاذب

۳- بیماریهای غدد بزاقی

آناتومی و فیزیولوژی غدد بزاقی بطور مختصر و اختلالات غدد بزاقی

۴- دردهای صورتی با منشأ غیر دندانی (Chronic facial pain)

نورالژی تری ژومو، دردهای آنتی بیك صورت، میگرن، نورالژی میگرنی دوره ای (PMN)، تمپورال آرتراپاتیس، دردهای ناشی از آنژین صدری، دردهای ناشی از اختلالات (MPDS TMJ فقط از نظر تشخیص افتراقی) سینوزیت حاد و مزمن و گلوکوما

۵- بیماریهای سیستم عصبی عضلانی

میاستنیا گراویس، مالتیپل اسکلروزیس، بلس پالسی، Strock, CVA

۶- بیماریهای وزیکولوبولوز

پمفیگوس، پمفیگوئید مخاطی خوش خیم، اریتماالتیفرم، اپی درمولابزیس بولوزا

۷- داروشناسی

داروهای ضد درد، آرام بخش و خواب آور، شل کننده عضلات مخطط، داروهای موثر بر سیستم اتونومیک، کورتیکواستروئیدها، آنتی هیستامین ها، آنتی بیوتیک ها و داروهای ضد ویروسی

بیماریهای دهان و تشخیص ۳ نظری (۱ واحد)

سرفصل دروس:

۱- تفسیر تستهای آزمایشگاهی

(تستهای کلی خون CBC و ایندکس های گلبول های قرمز، تست های شیمیایی خون (کلسیم، فسفر، آلکالین فسفاتاز اوره، اسید اوریک، کلسترول، تری گلیسریدها، آهن، فولیت، B12 و غیره تستهای انعقادی خون و شکنندگی عروق، تستهای سرولوژیک غیر اختصاصی مثل، CRP ESR و تستهای اختصاصی مثل هپاتیت، سیفیلیس، مونونکلئوزیس عفونی و ایدز

۲- کلیات و اصول ایمنولوژی

بیماریهای نقص اولیه و ثانویه سیستم ایمنی شامل سندرمهای دی جرج، بوروتون، نقص ایمنی اکتسابی (ایدز و اتوایمیونیتی و بیماریهای بافت همبند)

۳- ضایعات و شرایط پیش سرطانی حفره دهان

اریتروپلاکیا، لوکوپلاکیا، فایبروزیس زیر مخاطی، سیفیلیس، آنمی پرنیشز، سندرم پلامر وینسون و... تشخیص اسکواموس سل کارسینوماي دهان (اپیدمیولوژی انواع کلینیکی، اتیولوژی، روشهای تشخیصی، مراحل و روشهای درمانی)

۴- ضایعات شبه تومور حفره دهان از نظر تشخیص افتراقی کلینیکی

پولیپ فایبروپیتیلیالی، پایوژنیک گرانولوما، پری فرال جاینت سل، دنچرهایپرپلازیا و غیره

بیماریهای دهان و تشخیص ۱ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۱ - آشنائی با روشهای عملی معاینات داخل دهانی و خارج دهانی در کلینیک و همچنین تهیه حداقل ۶ مورد پرونده کامل
- ۲ - تهیه حداقل یک سمینار از مقالات و کتب مرجع که توسط کادر آموزشی گروه تعیین می گردد
- ۳ - معاینه و توزیع بیمار (Screening) و تنظیم کارت بیمار جهت مراجعه به بخش های مختلف (داشتن حداقل ۵۰ کارت امضاء شده توسط اساتید مربوطه ضروری است)
- ۴ - گذراندن امتحان در پایان ترم

بیماریهای دهان و تشخیص ۲ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۱ - شرکت در کلاسهای پروجکشن از ضایعات مختلف حداقل ۶ جلسه و شرکت در بحث روزانه کلینیکال پاتولوژی
- ۲ - تهیه حداقل ۲ سمینار از مقالات و کتب مرجع و ارائه آنها به صورت کنفرانس و جواب دادن به سوالات اساتید و سایر دانشجویان
- ۳ - معاینه بیمار شامل تشکیل پرونده کامل از بیماریهای دهان و سیستمیک حداقل ۱۰ مورد
- ۴ - معاینه و توزیع بیمار و تهیه کارت (Screening) و داشتن ۵۰ امضاء از استاد مربوط

بیماریهای دهان و تشخیص ۲ عملی (۱ واحد)

میزان حداقل آموزش (Requirement)

- ۱ - بررسی کیس های مشکل و پیشرفته شامل: تهیه پرونده، طرح تشخیص های افتراقی و تشخیص نهائی بعد از انجام آزمایشات لازم، تهیه اسلاید و گزارش به صورت گزارش مورد (Case report) حداقل ۱ مورد
- ۲ - آشنائی با روشهای درخواست مشاوره (Consultation) با سایر همکاران و طرح درمانهای تخصصی و پیشرفته
- ۳ - آشنائی با درخواست آزمایشات پاراکلینیکی و کسب توانائی در تفسیر نتایج آنها نظیر: (راديوگرافي - سیتی اسکن و تستهای لابراتواری)
- ۴ - آشنائی با روشهای نمونه برداری (بیوپسی - سیتولوژی و اسمیرهای باکتریولوژیک)
- ۵- نسخه نویسی و راهنمایی بیمار از نظر مراحل درمانی و توصیه های لازم

